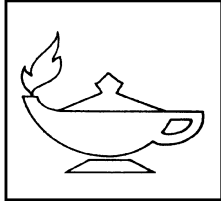

ALLA HELGONS DAG

OMNIUM SANCTORUM

Evangelium Matt 5: 1–12. Predikan G Edwardsson

I dag på denna helgdag står salighetsprisningarna i centrum, de som Jesus uttalar i början av Bergspredikan. Ordet salig betyder lycklig och glad. Och ställer vi ordet lycklig framför de här salighetsprisningarna, så förstår vi hur radikalt och paradoxalt Jesus budskap är. Lycklig är nämligen den som är fattig i anden, den som sörjer, den som är barmhärtig, den som hungrar och törstar efter rättfärdighet, den som får lida.

Det är ett märkligt budskap. Som inte hade sin motsvarighet bland rabbinerna eller de skriftlärderna. Och som inte heller har sin motsvarighet i dag. Ska man beskriva någon som är lycklig i dag, så är de människor som så att säga lyckan lyser emot, de går dem väl, de får ut mycket, de tjänar mycket pengar, de drabbas inte av något ont. De når lyckan i denna världen. Och märkligt att när den sekulariserade eller liberala kristendomen framställer sin tro så vill de gärna framställa den med utgång i salighetsprisningarna. De var ju så man gjorde när ersatta katekesen i skolorna. I stället skulle man undervisa efter Bergspredikan och synnerligen salighetsprisningarna. Men det är varken det mänskliga idealen eller den mänskliga lyckan här i världen som Jesus visar för oss i dag.

Det är i stället lyckan, saligheten som ligger framom, i det som skall komma, i evigheten. Men utmärkande för denna salighet och lycka är den inte kan åtnjutas här i världen. Man kan bara i tron ta emot den och leva i hoppet av den och därför vara salig. Men låt oss se vilka Jesus beskriver som de saliga

Det visar sig då att de inte alls är saliga eller lyckliga efter världens sätt att se, ty i världens ögon är de snarare olyckliga, rentav mycket olyckliga. Det är de som är fattiga i anden, det är de som sörjer, de som aktas synnerligen lågt i världen därför att de är ödmjuka, renhjärtade, barmhärtiga, det är de som hungrar och törstar efter rättfärdighet. Allesammans sådana att världen ingalunda skulle kalla dem lyckliga. Likväl säger Jesus att de *är* lyckliga. Hur förhåller det sig? Ja, så mycket förstår vi att de alla måste vara lyckliga i en helt annan mening och i ett helt annat avseende och i en helt annan dimension än när världen, och allt vad den har, kallar människor lyckliga.

Vad är det för dimension och för verklighet? Det är trons verklighet och det är det tillstånd och den verklighet i vilken en människa är då hon hör Kristus till, dvs därför att hon är döpt i den treenige Gudens namn och därför i Jesu Kristi namn, Frälsarenamnet, och att hon tror och förtröstar på honom och hans återlösning för sin synd och skuld. Den är den verklighet som Jesus talar om när han säger: »*Den som tror, han har evigt liv.*» (Joh 6. 47) Men hur är det möjligt? Hur är det möjligt att den som tror är den lyckligaste människan och salig i sitt liv som kanske är fullt av olyckligheter?

Det beror därpå att tron är en tro på Herren Jesus Kristus, och han har sagt oss dessa viktiga ord: »*Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, på det att var och en som tror på honom inte skall gå förlorad utan ha evigt liv.*» (Joh 3: 16) Tron och förtröstan på Jesus gör att en människa inte går förlorad utan får evigt liv. Det är den enkla men revolutionerande sanningen som vänder upp och ned på alla begrepp och föreställningar, som gör det mörkaste mörker till skinande klart ljus, som

gör hjälplösaste människa rik fastän än hon är fattig i världens ögon, ja som gör syndare och gudlösa rättfärdiga. Det är omvärdering av all antika likaväl som nutida värden och uppfattningar.

Det betyder att människa, gammal eller ung, rik eller fattig, svag eller stark, inflytelserik eller utan betydelse, horisk eller dygdefull, ja hur hon än är, hur hon än har levt, får hon tro på denne Jesus, får förlåtelse och ärver evigt liv. Det är en total omvärdering. Och den betyder att man inte längre står under lagen och domen utan under nåden och förlåtelsen. Ty för Kristi skull går hon fri. Då kan man vara glad, fröjda sig och vara lycklig. *"Den som tror Sonen blir inte dömd"*, säger Kristus (Joh 3: 18) Den människan kan sägas vara lycklig, hur än hennes levnadsomständigheter annars ter sig. *"Saliga är de vilkas överträdelser är förlåtna och vilkas synder är överskylda. Salig är den man som Herren inte tillräknar synd."* (Rom 4: 7, Psalt 32) Detta är och förblir det avgörande, det som gör en människa lycklig, ty då har hon lyckan och välgången inför Gud. Det är denna dimension, om vi så får kalla den, som är verkligheten bakom de radikala och märkliga salighetsprisningarna som vi har evangeliet i dag.

Vad säger oss dessa saligheter? De visar på människor vilka alla inser att de är i behov av nåd och hjälp från Herren Gud. För det är inte en allmän vedergällningslära som Jesus utsäger här i Bergspredikan, så motsatsen vad som här i livet sker, ska komma en till del på andra sidan graven. Vedergällningen gäller ju bara i en mening, där man går evigt förlorad. Här är det i stället just människor som är öppna för Guds nåd och tar emot den. De har blivit slagna av lagen i Guds ord, "knussede", förödmjukade, blivit sörjande över hur de är och levt, hungrar och törstar efter det eviga livet, ödmjuka därför att de blivit förödmjukade av lagen, renhjärtade därför att de är ärliga inför Gud om sig själva, säger inför honom som det är och vet att Gud i Kristus givit förlåtelse och nåd i rikt mått. Saktmodiga eftersom de ser vad Guds barmhärtighet innebär. Fridsamma eftersom de är öppna för friden från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus.

Så ser vad salighetsprisningarna innebär i tron på Kristus. De visar att hur än det är i världen, så ändrar Gud inte sin nåd och trofasthet mot dem som han tagit och gjort till sina. De är trots alla motgångar och svårigheter i högsta grad saliga inför honom och han lovar dem stora och förunderliga gåvor som en nådelön i himmelen. För någon lön efter förtjänst handlar det inte om, utan en lön som är en gåva, precis som i vingården, där de som knorrade fick höra: *"ska du med onda ögon se att jag är så god?"*. Men så förunderligt god är Herren Gud, och hans ord och löfte förblir fast.

Så ser vi här att alla de åtta saligheterna handlar om vad som gäller, inte i världen, men inför Gud och i det sammanhang som är Jesus Kristus Frälsaren. För det är bara i tron och förtröstan till honom som en människa kan vara lycklig. Då kan de yttre omständigheterna och livet i världen vara fattigt, vara sorgfullt, vara bekymmersamt, inte alls vara fyllt av det som människor kallar lycka. Men Jesus säger oss att lycklig är den människa som trots dess yttre svårigheter i livet äger Guds goda evangelium och sätter sin förlitan därtill. Då ska också allt det andra tillfalla henne. Ja, långt mycket mer än hon kan tänka och föreställa; Guds lön av nåd i himmelen. Amen.

Så står alltsammans i Gud nåd, Att saliga vi bliva. Men fast och evigt är hans råd, De trogna det att giva. Vi hava idel skräpighet, I Gud är all vår salighet. Gud vare pris och ära!